

Kulturnämnden

Budget 2016

- Kulturnämnden har fastställt budget för 2016 med plan för 2017 till 2019. Budgeten baseras på de ekonomiska ramar, förutsättningar och direktiv som framgår av landstingsfullmäktiges beslut om slutlig budget 2016.

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning.....	5
2.	Styrning	5
2.1	Verksamhetsfakta	5
2.2	Styrning inom kulturnämnden.....	6
2.3	Mål.....	7
2.3.1	En ekonomi i balans	8
2.3.2	Förbättrad tillgänglighet och kvalitet i hälso- och sjukvården....	8
2.3.3	Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem	8
2.3.4	Hållbar tillväxt och utveckling	9
2.3.5	Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare	9
2.3.6	Ett fritt, tillgängligt kulturliv med hög kvalitet	10
2.3.7	Barn och unga prioriteras.....	11
2.3.8	Konst och kultur i vården	12
2.3.9	Kulturella och kreativa näringar	12
2.3.10	Målområden och tvärperspektiv	13
2.4	Uppdrag.....	13
2.5	Omvärld.....	14
3.	Verksamhet.....	15
3.1	Verksamhetsidé och vision.....	15
3.2	Sammanfattande verksamhetsförändringar	15
3.3	Stöd till regional kulturverksamhet.....	16
3.3.1	Verksamhetsstöd till regional kulturverksamhet	17
3.3.2	Stockholms konserthus	17
3.3.3	Kulturstöd till tillfällig eller kontinuerlig verksamhet	17
3.3.4	Stöd till scenkonst för barn, unga och familjer	18
3.3.5	Stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet	18
3.3.6	Stöd till barn och ungas aktiva deltagande i kulturlivet – Ung Aktiv kultur.....	18
3.3.7	Kultur i skärgården.....	18
3.3.8	Stöd till kulturorganisationer att söka EU-medel	18
3.3.9	Fördjupat samarbete kulturella och kreativa näringar	19
3.3.10	Ökad regional samverkan.....	19
3.3.11	Utvecklingsanslag.....	19
3.3.12	Film Stockholm	20

3.4	Kostnader för f d Medicinhistoriska museets samlingar	21
3.5	Stöd till föreningsliv	21
3.5.1	Ungdomsförbund	22
3.5.2	Idrotts- och friluftsförbund	22
3.5.3	Pensionärsorganisationer.....	22
3.6	Stöd till folkbildning.....	22
3.6.1	Stöd till folkhögskoleutbildning	23
3.6.2	Stöd till rörelsefolkhögskolor	23
3.6.3	Interkommunal ersättning	23
3.6.4	Studieförbunden.....	24
3.7	Konstverksamheten.....	24
3.7.1	Konstnärlig gestaltning och förvaltning av konsten.....	25
3.8	Kultur i vården.....	27
3.9	Förvaltningskontor och gemensamma kostnader.....	29
3.10	Disponibla medel.....	29
3.11	Verksamhetsförändringar	30
4.	Verksamhetsstödande arbete	30
4.1	Miljö.....	30
4.2	Socialt ansvarstagande	31
4.2.1	Likvärdig behandling av alla invånare	31
4.2.2	Delaktighet för personer med funktionsnedsättning	31
4.3	Säkra processer.....	32
4.3.1	Informationssäkerhet	32
4.3.2	Informationsförvaltning.....	32
4.4	Nämnd/styrelse som arbetsgivare	32
4.4.1	Målområden	33
4.4.2	Kompetensförsörjning och utbildning	34
4.4.3	Jämställdhet och mångfald – Likvärdiga villkor och möjligheter	34
4.4.4	Hälsofrämjande arbetsmiljö.....	34
5.	Ekonomi	34
5.1	Ekonomiskt utgångsläge	34
5.2	Nyckelfaktorer som påverkar ekonomin.....	35
5.3	Antaganden i budgetunderlaget	35
5.4	Resultatbudget.....	35
5.5	Balansbudget	37

5.6	Investeringar	37
5.7	Möjligheter och risker	37
6.	Övrigt	38

1. Sammanfattning

Kulturnämndens landstingsbidrag för 2016 uppgår till 443,8 mnkr enligt ram, vilket innebär en ökning med 14,2 mnkr jämfört med 2015. Därutöver har landstingsfullmäktige omfördelat 3,8 mnkr till hälso- och sjukvårdsnämnden i syfte att stärka spridningen och kunskapen om kulturens positiva effekter för vården. Den totala omsättningen beräknas uppgå till 494 mnkr. I planen för de nästkommande åren ökar kulturnämndens landstingsbidrag till 458 mnkr för 2017 och 472 mnkr för 2018.

Stockholms läns landstings kulturnämnds budget för 2015 beskrev översiktligt de förändringar som präglar det kulturpolitiska landskapet. Skeenden som nämndes var bland annat det ökade intresset för kulturen som en viktig resurs i samhällsutvecklingen och internationaliseringen. Framtidsplanen för hälso- och sjukvårdens unika satsning på konsten och dess möjligheter i vårdmiljöer lyftes fram. De insatser som kulturnämnden presenterar i slutlig budget för 2016 är uttryck för denna vidgade kultursyn. Betydelsen av kulturens sociala dimension, både genom delaktigheten och folkbildningen prioriteras tydligare. De konstnärliga uttrycken och den konstnärliga kvalitén, en självklar kärna för kulturpolitiken, definieras också utifrån de sammanhang inom vilka kulturen yttrar sig. Implementeringen av Framtidens stöd, etableringen av ett kompetenscentrum för kultur och hälsa, gestaltungsarbetet vid länets både nya och redan befintliga vårdmiljöer, det fortsatta arbetet med att integrera ett tydligt kulturperspektiv i den nya RUFs:en samt den rörliga bildens ökande betydelse är processer som nämnden prioriterar under 2016.

2. Styrning

2.1 Verksamhetsfakta

Kulturnämndens landstingsbidrag för 2016 om 443,8 mnkr syftar till att stödja och tillgängliggöra Stockholms läns kulturliv både genom verksamhetsstöd och projektbidrag till olika kulturaktörer. En översyn av nämndens stöd till kulturlivet har initierats och kommer att slutföras under 2016. Nämnden verkar även för en ökad samverkan mellan länets kommuner och de sex länskulturfunktionerna - Dans i Stockholm stad och län, Film Stockholm, Stockholms läns museum, Slöjd Stockholm, Länsmusiken och Regionbibliotek Stockholm – och ett utredningsuppdrag som syftar till att stärka denna samordning presenteras i denna budget.

Kulturförvaltningen har i uppdrag att producera och projektleda konstnärliga gestaltningar vid sjukhus och andra vårdmiljöer i hela länet. Beställare av konstprojekt i anslutning till byggnation är landstingsstyrelsens förvaltning via Strategiska Fastighetsfrågor och Investeringar (SFI) samt fastighetsbolaget Locum. Därtill är förvaltningens uppdrag att förvalta och tillgängliggöra landstingets konstbestånd med över 60 000 verk som berikar miljön i samtliga landstingsägda bolag och förvaltningar. Ansvar för inventering vilar dock på landstingets olika förvaltningar och bolag som åtnjuter konsten. Nytt för 2016 är att möjlighet ges till att även arbeta med konstnärlig gestaltning i eftersatta vårdmiljöer som inte omfattas av ny- eller ombyggnation.

Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utveckla kultur i vården till ett ledande kompetenscentrum för kultur inom vård och äldreomsorg. En förstudie har inletts och ett färdigt förslag om vad ett kompetenscentrum ska vara och hur det ska organiseras ska presenteras för nämnden under våren 2016. Utvecklingsarbetet ska genomföras i samverkan med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Nämnden har även gett förvaltningen i uppdrag att samordna insatser mellan tillväxt- och regionplaneförvaltningen och Länsstyrelsen i enlighet med programmet Kreativa Stockholm. I budget för 2016 ger kulturnämnden förvaltningen i uppdrag att intensifiera detta arbete. För att tillfullo utvärdera hur Stockholm kan bli ännu mer kreativt är det viktigt att, i dialog med medborgarna, ta tillvara de möjligheter som kulturens uttrycksformer erbjuder. Inte minst rörlig bild kan erbjuda nya möjligheter för att gestalta framtidsbilder, scenarier och utmaningar i regionplaneutvecklingen. Därför engageras också Film Stockholm med sin särskilda kompetens i samordningen.

2.2 Styrning inom kulturnämnden

Nämnden fastställer årsanslag och riktlinjer till olika former av externt stöd till länets kulturaktörer, föreningsliv och studieförbund liksom till den egna förvaltningen som från och med 2014 innefattar enbart en kulturproducerande verksamhet, Film Stockholm - regionalt resurscentrum för film och rörlig bild.

Konstenheten tar emot beställningar på konstprojekt i anslutning till byggnationer av Strategiska Fastigheter och Investeringar (SFI) och Locum. Beställarna styr därmed över enhetens uppdrag och arbetets omfattning. Framtidsplanens strategiska investeringar gör att arbetsmängden ökat kraftigt under senare år.

Enligt protokoll 2014-03-13, § 22 tar nämnden beslut om vilka organisationer som ska få stöd för belopp över 150 tkr, beslut under 150 tkr är delegerade till förvaltningschefen. För 2016 ges förvaltningschefen en vidgad delegation för beslut under 150 tkr som omfattar samtliga anslag. Nämnden fastställer vilka regionala distriktsorganisationer och studieförbund som uppfyller stödkraven och därefter fördelas stödet av förvaltningen enligt ett regelverk baserat på kvantifierbara värden.

I samband med att kulturnämnden fastställer månadsbokslut får nämnden även rapport från kulturförvaltningen om andra väsentliga händelser i verksamheten som nämnden bör känna till.

Kulturnämnden fastställer slutligen årligen plan för intern kontroll och tar även beslut om vissa andra styrdokument.

2.3 Mål

Landstingsfullmäktige har fastställt sex övergripande mål för Stockholms läns landsting. Kulturnämndens huvudmål är att verka för ett fritt och tillgängligt kulturliv med hög kvalitet men även målen om förbättrad tillgänglighet och kvalitet i hälso- och sjukvården, en attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem samt om hållbar tillväxt har bäring på nämndens verksamhet. De övergripande målen om en ekonomi i balans och att Stockholms läns landsting ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare gäller även kulturnämnden.

I likhet med det arbete som pågår eller genomförts inom övriga av landstingets nämnder kommer kulturnämnden att under 2016 göra en översyn av nuvarande mål, delmål och indikatorer.

ÖVERGRIPANDE MÅL STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

---

1. En ekonomi i balans
  2. Förbättrad tillgänglighet och kvalitet i hälso- och sjukvården
  3. Förbättrad tillförlitlighet i kollektivtrafiken
  4. Hållbar tillväxt
  5. Ett fritt, tillgängligt kulturliv med hög kvalitet
  6. Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare
-

2.3.1 En ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 2014	Mål 2015	Mål 2016
EKONOMI I BALANS			
God ekonomisk hushållning			
Resultat:	-0,8 mkr	0 mkr	0 mkr
Ett nollresultat enligt balanskravet			

I enlighet med Landstingsfullmäktiges resultatkrav budgeterar kulturnämnden ett nollresultat för helåret 2015.

2.3.2 Förbättrad tillgänglighet och kvalitet i hälso- och sjukvården

Konsten och kulturen spelar en viktig roll för att värna om humanistiska och existentiella värden i hälso- och sjukvården samt för att bidra till en stimulerande och omhändertagande miljö. Forskning visar att konst och kultur har betydelse för människors livskvalitet och är en resurs för vård och rehabilitering av patienter. Stockholms läns landsting utmärker sig för sin mångåriga och generösa konstnärliga gestaltning i vårdmiljöer vilket också är en självklar del i landstingets Framtidsplan för hälso- och sjukvården. Genom katalogen Kultur i vården erbjuds patienter ett brett utbud av kulturupplevelser som spänner från musik och litteratur till dans och film. Aktuella pilotprojekt är Kultur på recept som framgångsrikt visat på möjligheter att genom kulturaktiviteter mobilisera patienters egna resurser för att förbättra sin hälsa. Ett annat framgångsrikt projekt rör utvecklingen av ett virtual reality-spel för patienter med nackskador. Insatser i enlighet med det som beskrivits ovan prioriteras även för verksamhetsåret 2016.

Kulturnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att synliggöra dessa samband än tydligare genom bildandet av ett kompetenscentrum för kultur och hälsa. Syftet är att långsiktigt integrera konsten och kulturen i olika vårdverksamheter och i samverkan med dem. Genom att arbeta med pilotprojekt, metodutveckling och samverka med forskning inom medicin, samhällsvetenskap och humaniora ska kompetenscentrumet etableras och utvecklas under 2016.

I budget för 2016 har landstingsfullmäktige omfördelat 3,8 mnkr till hälso- och sjukvårdsnämnden i syfte att stärka spridningen och kunskapen om kulturens positiva effekter för vården.

2.3.3 Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem

Kulturella uttryck i offentliga miljöer möter och påverkar medborgarna på olika sätt och är en viktig del i landstingets löpande arbete. Konstnärliga gestaltningar i kollektivtrafiken har daglig påverkan på resenärer och bidrar

till trivsel i vardagen. Under arbetet med den konstnärliga gestaltningen av nya stationer i exempelvis tunnelbanan och tvärbanan ska kulturförvaltningens upparbetade kompetens vara en huvudsaklig resurs. Den konstnärliga gestaltningen ska representera bredd i både uttryck och former. Insatser i enlighet med det som beskrivits ovan påbörjas under verksamhetsåret 2016.

2.3.4 Hållbar tillväxt och utveckling

Kulturen spelar en viktig roll för att skapa goda förutsättningar för en hållbar tillväxt i Stockholmsregionen och bidrar till den sociala sammanhållningen. Samspelet mellan teknikutveckling, servicenäringar och en mångfald av kulturformer ökar länets attraktivitet både för besökare, företag och inflyttare samt bidrar till en mer hållbar utveckling. I enlighet med landstingsfullmäktigebeslut från mars 2015, ska en regional kulturstrategi beaktas i RUFSS 2050. Strategin tas fram av kulturförvaltningen under 2016 i samråd med tillväxt- och regionplaneförvaltningen och svarar mot de för RUFSS 2050 fastlagda målen.

2.3.5 Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

Mål och indikator	Utfall 2014	Mål 2015	Mål 2016
ATTRAKTIV OCH KONKURRENSKRAFTIG ARBETSGIVARE			
Stolta medarbetare			
AKA-index: Uppföljning av landstingets personalpolicy i medarbetarenkäten som består av aktivt ansvarstagande, kund- och resultatfokus, förändring och utveckling, jämlikhetsindex, hälso- och stressindex samt motivationsindex. Skala 1–100.	78	79	80

Kulturadministration utgör en liten arbetsmarknad och därför är de tjänster som förekommer på kulturförvaltningen mycket attraktiva för personer med konstnärlig eller kulturadministrativ utbildning. Kulturförvaltningen arbetar kontinuerligt med uppföljning av årliga medarbetarenkäter.

2.3.6 Ett fritt, tillgängligt kulturliv med hög kvalitet

Mål och indikator	Utfall 2014	Mål 2015	Mål 2016
ETT FRITT, TILLGÄNGLIGT KULTURLIV MED HÖG KVALITET			
Barn och unga prioriteras			
En övervägande andel av de externa stöden ska gå till verksamhet för barn och unga ²⁾	77 % ³⁾	70 %	70 % ¹⁾
Konst och kultur i vården			
Vid byggnation ska verksamheter avsätta två procent av byggkostnaderna för konstnärlig gestaltning i vårdlokaler samt avsätta medel för konstnärlig gestaltning i övriga lokaler	- 1)	- 1)	- 1)
Kultur i vården-program erbjuds dem som vistas en längre tid inom vården och äldreomsorgen	- 1)	- 1)	- 1)
Fördjupat samarbete kring kulturella och kreativa näringar			
Samverkansprojekt enligt handlingsprogrammet Kreativa Stockholm startar (handlingsprogram under RUFSS 2010)	- 1)	- 1)	- 1)

1) Kulturnämndens delmål och indikatorer anger en inriktning för nämndens arbete och är inte omedelbart kvantifierbara.

2) Verksamhet för barn och unga definieras som publik 0-25 år.

3) Med reservation för att den slutliga redovisningen inkommer till förvaltningen under 2015, vilket kan komma att påverka utfallet.

Kulturnämnden stödjer ett rikt och varierat kulturutbud tillgängligt för länets invånare. Stockholmsregionen är, ur ett nationellt perspektiv, unik med sin mångfald av institutioner, fria grupper, privata och föreningsbaserade kulturinitiativ. Här finns ett dynamiskt kulturliv med kulturutövare inom alla konstformer som tillsammans bidrar till ett utbud som präglas av mångfald, bredd och spets, relevant för det samtida, dynamiska och mångkulturella Stockholms län. Vetenskapliga studier pekar på konstens och kulturens betydelse för samhällsutvecklingen, inom vård, skola, stadsutveckling och regional tillväxt.

Kulturnämndens huvudmål är nedbrutet i tre delmål med fyra indikatorer.

Tabell 1: Kulturnämndens delmål

Delmål	Indikator
Barn och unga prioriteras	En övervägande andel av de externa stöden ska gå till verksamhet för barn och unga.
Konst och kultur i vården	2 procent av byggkostnader vad avser vårdlokaler ska gå till konstnärlig gestaltning. Kultur i vården-program erbjuds de som vistas en längre tid inom vården och äldreomsorgen.
Fördjupat samarbete kring kulturella och kreativa näringar	Samverkansprojekt enligt handlingsprogrammet Kreativa Stockholm fortsätter.

Därutöver har landstingsfullmäktige beslutat om åtta direktiv som knyter an till huvudmålet – Ett fritt, tillgängligt kulturliv med hög kvalitet – och de tre delmålen. De åtta direktiven är hög kvalitet i kulturverksamheterna, regionalt samarbete, prioritering av barn och unga, konst i vården – och inom hela landstinget, kultur i vården, filmen som en kreativ näring, kultur och näringsliv samt Stockholms konserthus.

Som redan nämnts och i likhet med det arbete som pågår eller genomförs inom övriga av landstingets nämnder kommer kulturnämnden att under 2016 göra en översyn av nuvarande mål, delmål och indikatorer.

2.3.7 Barn och unga prioriteras

Barn och unga är en särskilt prioriterad målgrupp i kulturpolitiken. Genom att ge möjligheter för barn och unga att ta del av konst och kultur av hög kvalitet samt uppmuntra till eget skapande ges möjlighet till självreflektion och insikter om det omgivande samhället. Den empatiska förmågan kan stärkas genom kunskap om och förståelse för andra och andras villkor. Kulturella aktiviteter förutsätter ofta dialog och samarbeten. Kulturnämndens delmål och indikatorer anger en inriktning för nämndens arbete och är inte omedelbart kvantifierbara. Delmålet är fortsatt prioriterat under verksamhetsåret 2016.

2.3.8 Konst och kultur i vården

Vid byggnation ska två procent av byggkostnaderna avsättas för konstnärlig gestaltning i vårdlokaler, och en procent i övriga lokaler när kostnaderna för byggnationen överstiger 3 mnkr. Vid särskilt omfattande byggprojekt (över 100 mnkr) tillämpas en friare beräkningsgrund. Där avgörs kostnaden för konstinvesteringarna genom utredningar i det särskilda fallet som ska utgå från byggnadsobjektets behov av konstinvesteringar för att säkerställa offentlig gestaltning av hög konstnärlig kvalitet. Ansvaret för beräkning av konstanslag vilar på Strategiska Fastigheter och Investeringar (SFI) och Locum (alltså inte på kulturförvaltningen). Alla investeringar som överstiger 100 mnkr beslutas av fullmäktige i enlighet med ärende KUN 2015/270, Svar på skrivelse angående den s.k. procentregeln. När konstanslaget i anslutning till en byggnation är fastställt skickas en beställning av konstprojekt till kulturförvaltningens kostenhet. Som en följd av framtidsplanens stora strategiska investeringar bedrivs nu ett omfattande arbete med konstnärlig gestaltning på Nya Karolinska Solna liksom vid alla akut- och närsjukhus i länet. Den konstnärliga gestaltningen av vårdmiljöer genomförs i nära samverkan med representanter för vården. Under 2016 ska kulturnämnden kontinuerligt se över möjligheterna att upplåta plats för konstprojekt i landstingsägda offentliga miljöer.

Ett förnyat arbetssätt med Kultur i vården ska bidra till meningsfull stimulans för dem som vistas under en längre tid inom vården och äldreomsorgen. Måluppfyllelsen av kulturnämndens delmål redovisas genom kvantitativa insatser inom området.

2.3.9 Kulturella och kreativa näringar

Det fördjupade samarbetet mellan olika aktörer i länet kring kulturella och kreativa näringar, Kreativa Stockholm, intensifieras under 2016. Målet är att göra Stockholms län till en ledande, attraktiv plats att leva och arbeta i.

Stockholm är en av Europas ledande kreativa regioner och en viktig arbetsmarknad för kulturarbetare inom alla konstarter och genrer. Kulturella och kreativa näringar bidrar till en dynamisk region och offentliga stöd ska utformas för att uppmuntra både kulturskapare samt kulturella och kreativa entreprenörer.

Kulturnämndens delmål och indikatorer anger en inriktning för nämndens arbete och är inte omedelbart kvantifierbara. Delmålet är fortsatt prioriterat under verksamhetsåret 2016.

2.3.10 Målområden och tvärperspektiv

Kulturnämndens beslut om stöd till kultur- och föreningsliv ska utgå från demokratiska värderingar och präglas av ett jämställdhets-, jämlikhets- och tillgänglighetsperspektiv.

2.4 Uppdrag

Flera av de omfattande uppdrag som kulturnämnden formulerade i slutlig budget 2015 fortsätter att löpa under 2016 – dessa redovisas nedan.

Våren 2013 togs initiativ till en översyn av nuvarande stöd och hösten 2014 gavs förvaltningen i uppdrag att bereda översynen vidare. En särskild utredare tillsattes i början av 2015 vars uppdrag har varit att, efter dialog med företrädare för länets kulturaktörer och kommuner, föreslå förändringar av mer principiell och strategisk karaktär för kulturnämndens framtida roll och inriktning samt förorda eventuellt nya och andra prioriteringar av stöd till kulturlivet. De föreslagna förändringarna ska rymmas inom den av kulturnämnden fastställda budgetramen. Under 2016 ska remittering och implementering av den av nämnden beslutade nya inriktningen genomföras.

Under 2016 ska kulturförvaltningen göra en översyn av stödet till föreningslivet i syfte att säkerställa dess bredare relevans samt ta fram ett fördjupande kunskapsunderlag om folkbildningen.

Under 2015 har förvaltningen haft i uppdrag att utreda samverkansmodellen som form för ett regionalt samarbete. Utifrån denna utredning ska ett förslag om fördjupat regionalt samarbete som svarar mot det förvaltningen redovisat under 2015 tas fram under 2016.

Kulturnämnden är, som redan nämnts, en viktig aktör också inom vården – både genom den offentliga gestaltningen och genom de kulturaktiviteter som erbjuds vården. Under senare år har ett utvecklingsarbete utmejslat nya samarbeten mellan kultursektorn och vården. Kulturförvaltningen har fått i uppdrag att också bli ett kompetenscentrum för kultur och hälsa. Processen kring etableringen av det nya centrumet pågår inom förvaltningen.

För att kulturen ska komma hela länet till del är det viktigt att landstinget är drivande och skapar en dialog med kulturutövare samt organisationslivet och länets kommuner. I den dialogen ingår att implementera kulturperspektivet i andra politikområden för att stärka länets attraktionskraft, företagande, läkande miljöer och sociala sammanhållning. Förvaltningen har i uppdrag att, i enlighet med landstingsfullmäktigebeslut från mars 2015, beakta ett en regional strategi för kulturen ska ingå i en

kommande regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Den ska svara mot de för RUF 2050 fastlagda målen om en tillgänglig region med god livsmiljö, en öppen, jämlik och inkluderande region, en ledande tillväxt- och kunskapsregion samt en resurseffektiv och resiliert region.

Nämnden har under de senaste åren tagit initiativ till olika översyner av länskulturfunktionerna i syfte att öka utväxlingen av verksamheterna och tydliggöra rollfördelningen mellan förvaltningens strategiska och stödgivande roll och den mer operativa. Viktiga slutsatser har varit att en samordning är önskvärd och att styrningen från huvudmannen bör bli tydligare. I den av landstingsfullmäktige antagna budgeten för 2016 framgår vidare att länskulturfunktionerna i de fall det är möjligt inte ska bedrivas i landstingets egen regi. Kulturförvaltningen ges i uppdrag att utreda hur ett närmare samarbete mellan länskulturfunktionerna kan organiseras och hur förvaltningens stödgivande roll kan stärkas. Olika samordnings- och juridiska organisationsformer ska prövas ur ett institutionellt och praktiskt perspektiv. Vidare ska förvaltningen i en separat utredning se över de organisatoriska möjligheterna för de länskulturfunktioner som idag bedrivs i landstingets egen regi.

2.5 Omvärld

Som nämnts ovan präglas det kulturella landskapet av förändringar vilka påverkar nämndens arbete. Nya samverkansformer mellan kulturaktörer växer sig allt starkare, förändringar i den statliga styrningen av kulturpolitiken har – om än Stockholms län inte direkt omfattas av processerna – en indirekt påverkan på länets kulturinstitutioner, fria grupper, kulturutövare och det civila samhället. Internationaliseringsprocessen omfattar idag i högre grad även kulturlivet.

Forskning från olika vetenskapliga discipliner visar på ett tydligt samband mellan kultur och hälsa vilket har betydelse både för den konstnärliga gestaltningen av länets sjukhus och andra vårdmiljöer liksom för kulturnämndens arbete med Kultur i vården.

Kulturen tar en allt större plats även inom andra områden såsom regional utveckling och stadsplanering vilket avspeglas i förvaltningens allt närmare samarbete med tillväxt- och regionplaneförvaltningen.

3. Verksamhet

3.1 Verksamhetsidé och vision

Tillgången till kulturupplevelser, eget skapande och folkbildande insatser bidrar både till nya möten och ett rikare liv för människor i regionen. Den fria konsten kan bidra med nya perspektiv, intryck, idéer, interaktion och samtal som verkar vitaliserande för det demokratiska samhället.

Föreningslivet och folkbildningen skapar i sin tur en ökad delaktighet och möjliggör nya möten oavsett intressesfär. Kulturens sociala dimension blir allt viktigare och en central uppgift för politiken är att tillhandahålla arenor för dessa aktiviteter.

Betydande medel avsätts eller beviljas till institutioner, föreningsliv och det fria kulturlivet som har konstnärlig kvalitet som ett kriterium eller förutsättning för beviljat stöd. Vad som avses med konstnärlig kvalitet är dock omdiskuterat. För kulturnämndens vidare verksamhetsfält är det viktigt att kvalitetsbegreppet ges en bred tolkning som även förhåller sig till de olika sammanhang som stöds. Ur ett offentligt perspektiv är det angeläget att en inkluderande definition används där viktiga aspekter är hantverksskicklighet, originalitet, angelägenhet och kontext.

Den växande Stockholmsregionen har en ur ett nationellt perspektiv unik kulturdynamik som består av institutioner, fria grupper, privata och föreningsbaserade kulturinitiativ samt kulturutövare inom alla konstformer som tillsammans skapar ett utbud som präglas av bredd och spets. Denna dynamik ska kulturnämnden värna. Kulturen kan spela en viktig roll i strävan att Stockholmsregionen ska bli Europas attraktivaste region.

3.2 Sammanfattande verksamhetsförändringar

De förändringar som prioriteras för budgetåret 2016 handlar i huvudsak om att utveckla verksamheten i enlighet med de beskrivningar som gjorts ovan.

I samband med processen kring bidragsöversynen och Framtidens stöd har efterfrågan på en än mer proaktiv kulturförvaltning uttryckts från både kulturaktörer och kommuner. De uppdrag och utredningar som redan redovisats syftar till att öka förvaltningens relevans. Den sista fasen av Konserthusets upprustning fortsätter under 2016.

Kulturnämndens landstingsbidrag för 2016 uppgår till 443,8 mnkr enligt ram, vilket innebär en ökning med 14,2 mnkr jämfört med 2014. Därutöver har landstingsfullmäktige omfördelat 3,8 mnkr till hälso- och sjukvårdsnämnden i syfte att stärka spridningen och kunskapen om kulturens positiva effekter för vården. Den totala omsättningen beräknas

uppgå till 492 mnkr. I planen för de nästkommande åren ökar kulturnämndens landstingsbidrag till 458 mnkr för 2017 och 472 mnkr för 2018.

Tabell 2: Landstingsbidrag 2015-2018 per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhetsområde(tkr)	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Stöd till regional kulturverksamhet	242 330	250 628	261 528	271 828
Stöd till föreningsliv	50 020	50 320	50 320	51 320
Stöd till folkbildning	87 917	90 417	91 417	91 417
Konstverksamhet	3 645	6 045	7 045	8 045
Kultur i vården	15 140	14 240	15 240	16 240
Gemensamma kostnader	30 018	31 620	32 320	32 820
Disponibelt utrymme	530	530	530	530
S:a landstingsbidrag	429 600	443 800	458 400	472 200

3.3 Stöd till regional kulturverksamhet

Kulturnämnden stödjer kulturlivet i Stockholms län genom regional samordning, långsiktiga verksamhetsstöd och projektstöd. Nedan följer en kortare beskrivning av de olika stödformer som kulturnämnden disponerar. Den fortsatta processen med bidragsöversynen kan komma att få konsekvenser för vissa stöd som löper över flera verksamhetsår.

Tabell 3: Förändring av landstingsbidrag för Regional kulturverksamhet 2016 jämfört med 2015 (tkr)

Verksamhetsstöd	1 600
Kulturstöd	250
Film Stockholm	668
Stöd till scenkonst	200
Stockholms konserthuset	6 000
Medicinhistoriska museet*	-370
Tillgänglighet	-50
Summa förändring	8 298

*kostnaden för hyran av medicinhistoriska museets lokaler överförs till verksamhetsområdet förvaltningskontor och gemensamma kostnader

Tabell 4: intäkter och kostnader 2015-2018, Regional kulturverksamhet

	Budget 2015 tkr	Budget 2016 tkr	Plan 2017 mnkr	Plan 2018 mnkr
Intäkter	304 945	294 285	304,4	343,8

Landstingsbidrag	242 330	250 628	260,6	269,8
Statsbidrag	7 751	7 680	7,8	8
Övriga intäkter	54 864	35 977	36	66
Kostnader	304 945	294 285	304,4	343,8
Resultat	0	0	0	0

3.3.1 Verksamhetsstöd till regional kulturverksamhet

Verksamhetsstöd till regional kulturverksamhet ges till 26 organisationer däribland de sex länskulturfunktionerna Film Stockholm, Länsmusiken, Regionbibliotek Stockholm, Dans i Stockholms stad och län, Stockholms läns museum och Slöjd Stockholm. Särskilda uppdrag/villkorsdokument som utgår från respektive länskulturfunktions specifika förutsättningar och verksamhetsplan är styrande dokument för nämndens bidrag. Andra mottagare av större verksamhetsstöd är bland annat Folkoperan, Cirkus Cirkör, Intercult, Konstnärernas Kollektivverkstad, Riksföreningen för folkmusik & dans, Selam och Stockholms Filmfestival.

Landstingsbidraget för verksamhetsstöd uppgår till 62,9 mnkr 2016 vilket är en ökning med 1,6 mnkr i förhållande till budget 2015.

3.3.2 Stockholms konserthus

Stödet till Stockholms konserthusstiftelse ökar med 6 mnkr 2016. Ett fyraårigt avtal för perioden 2015-2018 säkrar kontinuitet och ger stiftelsen goda planeringsförutsättningar.

Landstingsstyrelsen har beslutat att låta renovera Stockholms Konserthus och att ge kulturnämnden i uppdrag att följa upp genomförandet av planerade åtgärder samt utbetala bidrag mot erforderliga fakturaunderlag som enligt planen uppgår till 33,4 mnkr 2016 och 64,5 mnkr 2017.

Landstingsbidraget till Stockholms Konserthusstiftelse uppgår till 140 mnkr vilket är en ökning med 6 mnkr i förhållande till budget 2015.

3.3.3 Kulturstöd till tillfällig eller kontinuerlig verksamhet

Kulturstöd ges till verksamheter och publika evenemang som syftar till att erbjuda länets invånare ett brett och varierat kulturutbud av hög kvalitet.

Landstingsbidraget för kulturstöd uppgår 2016 till 11,4 mnkr vilket är en ökning med 250 tkr i förhållande till budget 2015.

3.3.4 Stöd till scenkonst för barn, unga och familjer

Kulturnämndens särskilda stöd till scenkonst kan lämnas till teater-, dans-, mim-, cirkus- och gränsöverskridande scenkonstgrupper som turnerar med föreställningar för barn, unga och familjer eller som arbetar med projekt där uppsökande verksamhet och föreställningar ingår. Även danskonsulenternas och cirkuskonsulentens utvalda föreställningar omfattas av stödet. Verksamheten når årligen omkring 200 000 barn och unga i länet med undantag för Stockholms stad.

Landstingsbidraget för Stöd till scenkonst för barn, unga och familjer uppgår till 10,6 mnkr 2016 vilket är en ökning med 200 tkr i förhållande till budget 2015.

3.3.5 Stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet

Det hälsopedagogiska stödet avser kulturprogram som riktar sig till skolan och där kultur och pedagogik är instrumentella för att stärka eleverns hälsa. Under 2015 har förutom Circonova och Unga Klara samt de två mindre grupperna, Utmana och Cirkus Lokomotiv, även Författarcentrum Öst tagit del av stödet.

Landstingsbidraget för Stöd till hälsopedagogisk verksamhet uppgår till 7,2 mnkr 2016 vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.3.6 Stöd till barn och ungas aktiva deltagande i kulturlivet – Ung Aktiv kultur

Ung Aktiv kultur är ett projektstöd som syftar till att barn och unga i åldern 6-25 år ska få uttrycka sig genom eget skapande.

Landstingsbidraget för Ung Aktiv kultur uppgår till 1,8 mnkr 2016 vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.3.7 Kultur i skärgården

Genom anslaget Kultur i Skärgården främjar kulturnämnden kulturprogram och kulturprojekt inom alla konstområden för fast boende och besökare på 15 öar i skärgården.

Landstingsbidraget för Kultur i skärgården uppgår till 500 tkr 2016 vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.3.8 Stöd till kulturorganisationer att söka EU-medel

Anslaget syftar bl a till att vägleda länets kulturorganisationer i frågor om vilka olika internationella stöd som kan sökas och möjliggör viss medfinansiering av kulturprojekt som beviljats sådant stöd.

Landstingsbidraget för Stöd till kulturorganisationer att söka EU-medel för 2016 uppgår till 1,3 mnkr vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.3.9 Fördjupat samarbete kulturella och kreativa näringar

Stockholm är en av Europas ledande kreativa regioner samt en viktig arbetsmarknad för kulturarbetare inom alla konstarter och genrer.

Ett kraftfullt och samordnat utvecklingsarbete för de kulturella och kreativa näringarna prioriteras. Att stärka kontaktytorna mellan kultur och näringsliv är angeläget för att utveckla gemensamma strategier och metoder för finansiering. Kulturnämndens medfinansiering av Innovativ kultur upphör. De medel som avsatts för ändamålet anslås till samordning och insatser inom ramen för programmet Kreativa Stockholm.

Filmen är en viktig del av de kulturella och kreativa näringarna. Enligt direktiv från fullmäktige ska samverkan med Filmregion Stockholm Mälardalen utvecklas vidare. Samverkan sker idag inom området talangutveckling och medel för detta ingår i stödet till Film Stockholm.

Landstingsbidraget för Fördjupat samarbete kulturella och kreativa näringar/filmsatsning uppgår till 3,3 mnkr 2016 vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.3.10 Ökad regional samverkan

För att kulturen skall komma hela länet till del ska kulturförvaltningen samarbeta och ha en dialog med kulturutövare, föreningslivet och med kommuner i länet. De ideella kulturarrangörerna bidrar till att den professionella kulturen kommer fler till del och sprids i hela länet.

En av de prioriterade insatserna är samverkan med kommunerna om kulturens plats i stadsplaneringen för en hållbar stadsutveckling och socialt ansvarstagande, ett arbete som involverar de åtta regionala stadskärnorna som definieras i RUFS 2010.

Landstingsbidraget för Ökad regional samverkan uppgår till 1,8 mnkr vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.3.11 Utvecklingsanslag

Stödet syftar till att stödja verksamheter och aktörer inom länets kulturliv som utifrån befintlig verksamhet och nämndens kulturpolitiska prioriteringar vill utveckla nya områden eller målgrupper. Det är angeläget att nämnden har möjlighet att pröva stöd till nya verksamheter och aktörer.

Landstingsbidraget till Utvecklingsanslag uppgår till 3,3 mnkr och är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.3.12 Film Stockholm

Filmen och den rörliga bilden genomsyrar i allt högre grad hela samhället både som uttryck och som ett kommunikativt och pedagogiskt språk. Utvecklingen mot ett rörligt bild-samhälle har lett till att Film Stockholm fortsatt har en kraftig ökning av efterfrågan på sina tjänster.

Allt fler medborgare har möjlighet att delta i kulturen genom att ta del av och uttrycka sig med rörliga bilder, nu också via smarta telefoner och andra bärbara enheter. Genom filmens lättillgänglighet har den också en viktig social dimension och kan användas som en kommunikativ brygga mellan olika delar av samhället.

Den tekniska utvecklingen har lett till att det filmpedagogiska området har expanderat inom förskola, skola och det finns stor efterfrågan från hela länet på Film Stockholms konsultativa tjänster. Många kommuner vill inom ramen för sina fritidsverksamheter satsa på filmen och där är kopplingen till Filmbasens utvecklingsverksamhet viktig.

Filmbasen lockar alltfler filmare från hela regionen och är en viktig nod för utveckling av nya filmare även på nationell nivå. Många långfilmsdebuterande regissörer har utvecklats genom Filmbasens verksamhet. Efter Filmbasens flytt 2015 kan verksamheten erbjuda ett ökat antal kurser, workshops men även faciliteter som klippstudior och kontorslokaler i sam-arbete med Subtopia. Ett aktivt arbete genomförs för att stärka mångfalden och jämställdheten i svensk film.

Under 2015-2018 genomför Film Stockholm ett EU-projekt RIBS (Rolling Images in Business Startups) med stöd från Central Baltic som fokuserar på att stärka ungdomars kunskaper och intresse för entreprenörskap inom kultursektorn. RIBS är ett samarbete mellan flera länder runt Östersjön och har regional samfinansiering från kulturförvaltningen, Länsstyrelsen och tillväxt- och regionplaneförvaltningen.

Inom visningsområdet har Film Stockholm under 2015 genomfört en utredning kring hur vi kan få en bättre spridning av film på länets lokala biografer. Utredningen visar att Film Stockholm skulle kunna vara en samlande kraft som bidrar till ett ökat utbud i hela länet. Film Stockholm utvecklar därför under 2016 sitt visningsområde för att aktivt och mer effektivt kunna stötta länets lokala visningsaktörer.

Den rörliga bilden inbegriper också dataspel, som är en ständigt ökande del av kulturen och nöjesindustrin. Spelincitamentet (s.k. gamification) kan användas inom andra samhällssektorer. Projektet Transmedia i vården har utvecklats till ett längre forskningssamarbete där Film Stockholm agerat initiativtagare och facilitator för ett samarbete med Kungliga Tekniska Högskolan, Karolinska Institutet och Danderyds Sjukhus. Samarbetet syftar till att utveckla Virtual Reality- och andra typer av dataspel som kan användas inom rehabilitering.

Landstingsbidraget till Film Stockholm uppgår till 6,5 mnkr för 2016 vilket motsvarar en ökning med 670 tkr i förhållande till budget 2015.

3.4 Kostnader för f d Medicinhistoriska museets samlingar

Kostnaderna för f d Medicinhistoriska museets samlingar överförs from 2016 till verksamhetsområde Förvaltningskontor och gemensamma kostnader.

3.5 Stöd till föreningsliv

Verksamhetsstöden till regionala distriktsorganisationer bidrar till ett vitalt och brett föreningsliv i länet, som spänner över generationsgränser. Stöd ges till ungdomsorganisationer, handikapprörelsens ungdomsorganisationer, idrotts- och friluftorganisationer samt pensionärsorganisationer. En översyn av stödet till föreningslivet görs under 2016 i syfte att säkerställa dess bredare relevans.

Landstingsbidraget till föreningslivet uppgår till drygt 50 mnkr för 2016 vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015. **tabell 5: intäkter och kostnader 2015-2018, Stöd till föreningsliv**

	Budget 2015 tkr	Budget 2016 tkr	Plan 2017 mnkr	Plan 2018 mnkr
Intäkter	50 020	50 320	50,3	50,3
Landstingsbidrag	50 020	50 320	50,3	50,3
Kostnader	50 020	50 320	50,3	50,3
Lämnade bidrag	50 020	50 320	50,3	50,3
Resultat	0	0	0	0

3.5.1 Ungdomsförbund

Landstingsbidraget till ungdomsförbunden uppgår till 22,1 mnkr 2016 vilket är en ökning med 300 tkr i förhållande till budget 2015. Anslaget inkluderar stöd till handikapprörelsens ungdomsorganisationer.

3.5.2 Idrotts- och friluftsförbund

Landstingsbidraget till idrotts- och friluftsförbunden uppgår till 26,4 mnkr 2016 vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.5.3 Pensionärsorganisationer

Landstingsbidraget till pensionärsorganisationerna uppgår till 1,8 mnkr 2016 vilket är oförändrat i förhållande till budget 2015.

3.6 Stöd till folkbildning

Stöd till folkbildning innefattar bidrag till folkhögskolor inom och utanför länet, samt stöd till studieförbundens distriktsorganisationer. Ett fördjupande kunskapsunderlag om folkbildningen tas fram under 2016.

Enligt plan uppgår landstingsbidraget 2016 till folkbildning till 90,4 mnkr vilket är en ökning med 2,5 mnkr i förhållande till budget 2015.

Tabell 6: Intäkter och kostnader 2015-2018, Stöd till folkbildning

	Budget	Budget	Plan	Plan
	2015 tkr	2016 tkr	2017	2018
			mnkr	mnkr
Intäkter	90 363	92 925	93,9	95,0
Landstingsbidrag	87 917	90 417	91,4	92,4
Statsbidrag 6 %	2446	2508	2,5	2,6
Kostnader	90 363	92 925	93,9	95,0
Lämnade bidrag	90 363	92 925	93,9	95,0
Resultat	0	0	0	0

3.6.1 Stöd till folkhögskoleutbildning

Landstingen och staten svarar gemensamt för finansieringen av folkhögskoleverksamheten i landet.

Landstingsbidraget till folkhögskoleverksamheten uppgår till 55,9 mnkr 2016 vilket är en ökning med 2 mnkr i förhållande till budget 2015.

3.6.2 Stöd till rörelsefolkhögskolor

Kulturnämnden stödjer länets, för närvarande 27, folkhögskolor med totalt 42,3 mnkr, varav ca 2,4 mnkr utgörs av statsbidrag för utebliven moms. Det är Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO) som beräknar stödet till folkhögskolorna utifrån en särskild fördelningsmodell (den s.k. Stockholmsmodellen).

Den ersättning som betalas ut per deltagarvecka till skolorna varierar något mellan åren beroende på hur många veckor skolorna slutligen genomför i förhållande till det givna anslaget. 2014 uppgår ersättningen per genomförd deltagarvecka till 327,62 kr för skolorna i Stockholms län.

Landstingsbidraget till rörelsefolkhögskolor uppgår till 41,8 mnkr 2015 vilket innebär en ökning med 2 mnkr i förhållande till föregående år.

3.6.3 Interkommunal ersättning

Konstruktionen med interkommunal ersättning innebär att respektive landsting betalar bidrag för elever från det egna länet som studerar på folkhögskolor i andra län. I det interkommunala bidraget finns inget tak för kostnaderna på samma sätt som avser stödet till rörelsefolkhögskolorna i Stockholms län.

2016 budgeteras oförändrat anslag om 14,1 mnkr i interkommunal ersättning. Den slutliga kostnaden är dock osäker och kan inte avläsas förrän efter årsbokslutet.

3.6.4 Studieförbunden

Landstinget stöder studieförbundens distriktsorganisationer i länet. Landstingets stöd beräknas schablonmässigt utifrån antalet genomförda statsbidragsberättigade studiecirkeltimmar. 2016 års stöd baseras på genomförd verksamhet 2014.

Landstingsbidraget till studieförbunden uppgår till 34,5 mnkr 2016 vilket är en ökning med 500 tkr i förhållande till budget 2015. Ökningen avser kulturverksamheten.

3.7 Konstverksamheten

En övergripande prioritering för kulturpolitiken är att tillgängliggöra konstnärliga uttryck för fler människor. Den ambitionen gäller också för personer som är i behov av vård. Vårdmiljöer bör betraktas ur ett brett perspektiv där konstnärens bidrag kan medverka till social hållbarhet, både utifrån den enskilda människans välbefinnande och vårdens behov. Arbetet med de konstnärliga gestaltningarna är därför en integrerad del i landstingets Framtidsplan för hälso- och sjukvården.

Uppdraget att arbeta med konst i vårdmiljö vilar på kulturförvaltningen. I uppdraget ingår dels att producera konstnärliga gestaltningar i samband med ny och ombyggnationer och dels att bedriva tillsyn, renovering och omplacering av den befintliga konsten med över 60 000 verk. Inventeringen av befintlig konst åligger landstingets olika förvaltningar och bolag där konsten är placerad.

Konstenheten arbetar med vitt skilda miljöer såsom entréer, väntrum, behandlingsrum men också fasader och utomhusmiljöer. Varje konstnärlig gestaltning utgår från den specifika platsens förutsättningar och vårdverksamhetens behov. Konst i en entrémiljö kan exempelvis både bidra till att besökarna känner sig välkomnade, inkluderade och respektfullt bemötta men också till orientering, något att samlas kring och till olika slags estetiska upplevelser. För att uppnå hög kvalitet i konstprojekten bör planeringen av den konstnärliga gestaltningen inledas i ett tidigt skede i byggprocessen och i nära samverkan med berörda parter.

Konstanslaget beräknas utifrån anvisningarna i landstingets ekonomihandbok. Upp till två procent av produktionskostnaden för byggnationen avsätts till konst och finansieras via Locum, i enlighet med ärende KUN 2015/270, Svar på skrivelse angående den s.k. procentregeln.

Vad gäller Nya Karolinska Solna (NKS), är det Landstingsstyrelsens förvaltning och Skanska som finansierar den offentliga gestaltning i enlighet medavtalet om offentlig-privat samverkan (OPS).

I samband med landstingets satsning på om- och nybyggnationer av sjukhusen växer vårdpersonalens men också allmänhetens intresse för konsten och dess betydelser i vårdmiljö. Efterfrågan på informationsmaterial, publikationer, rörliga bilder och visningar av konsten är stor. I dagsläget genomförs publika visningar av Bergrummet på Södersjukhuset och av Astrid Lindgrens barnsjukhus. Dessa kommer att kompletteras under 2016 med en ny form av samhälls- och kulturhistoriskt inriktade visningar som inledningsvis omfattar konsten vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge samt i Landstingshuset.

3.7.1 Konstnärlig gestaltning och förvaltning av konsten

Landstingets strategiska investeringar medför att arbetet med konsten befinner sig i en expansiv fas. Den enskilt största investeringen är bygget av Nya Karolinska Solna som genererar ett konstanslag om 118 miljoner kronor. Under 2016 kommer allt fler gestaltningar att färdigställas och kompletterande enskilda verk köpas in. Därtill ska den befintliga konsten på det gamla sjukhuset tillvaratas och föras in i det nybyggda.

Inom ramen för konstanslaget för NKS har flera utvecklingsprojekt med bäring på tillgänglighet och interaktion kunnat initieras. Ett av dessa är en konstnärligt kurerad kulturkanal med rörlig bild som ska tillgängliggöras i vårdrummen via sjukhusets smarta TV-skärmar. Ett annat är en pedagogisk webbplattform som erbjuder besökare att via sina egna smartphones få tillgång till information om konsten som de möter i sjukhusmiljön, både i form av text och bild men också via filmklipp och ljudfiler. Tekniken för det sistnämnda projektet utvecklas i samarbete med Kungliga Tekniska Högskolan. Samtliga projekt är väl förankrade via Landstingsstyrelsens förvaltning (LSF), sjukhusets ledning och Skanska. Ambitionen är att erfarenheten från dessa projekt ska kunna vara tillämpliga också inom övriga byggnationer inom länets sjukhus.

De strategiska investeringarna omfattar även akutsjukhusen och de mindre närsjukhusen. Byggnationer genomförs på Södersjukhuset, Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, Södertälje sjukhus, Sankt Görans sjukhus, Sollentuna sjukhus, Nacka sjukhus med flera. Därutöver är konstenheten involverad i Locums löpande ersättningsinvesteringar som avser konstnärlig gestaltning i samband med mindre ombyggnationer vid vårdavdelningar och kliniker.

Landstingets konstbestånd representerar ett viktigt modernt kulturarv som bör tas tillvara för att långsiktigt kunna vara en resurs i vården. Därtill representerar konsten ett stort ekonomiskt värde. Ansvaret för inventeringen av konsten vilar på de landstingsägda bolagen och förvaltningarna medan kulturförvaltningen svarar för vård och tillsyn. I revisionsrapporten för 2014 konstaterades att kraven på att all landstingsägd konst årligen ska inventeras inte efterlevs, med bristande tillsyn som följd. Kulturnämnden har lyft frågan om inventeringen till fullmäktige. Förvaltningen har presenterat förslag på alternativa lösningar men ingen av dessa har varit möjlig att genomföra. Viss extern inventering kan dock tillfälligt kunnat köpas in under 2016 med hjälp av konstanslag för olika projekt men då berörs endast den konst som kan återanvändas inom ramen för projektet.

Den digitala beställningstjänst som landstinget införde 2012 för att underlätta för enskilda vårdavdelningar och kliniker att själva ta kontakt med förvaltningen har resulterat i ökat antal ärenden gällande evakuering, reparation samt ny- och omplacering av konst. Konsekvenserna av det omfattande arbetet med de strategiska investeringarna kommer att innebära vissa omprioriteringar av arbetsinsatser under 2016 som delvis kompenseras av det för budget 2016 nya uppdraget om konst i eftersatta vårdmiljöer. Satsningen kommer i första hand att riktas till pilotprojekt med syftet att utveckla metoder för konstvandringar som kan vara en resurs för vård och rehabilitering.

Konstdatabasen Art Medica omfattar uppgifter om samtliga konstverk som landstinget äger. Databasen har varit i drift i drygt 15 år och behöver uppdateras. Under 2015 inleddes en välbehövlig ombyggnad av databasen. Arbetet kommer att fortgå även under 2016 med syfte att uppnå förbättrad användarvänlighet, säkerhet, snabbhet och möjlighet att lägga in rörliga bilder.

Förvaltningen har under flera år utvecklat en databas i vilken omkring 3 500 svenska och internationella konstnärer valt att registrera sig. Konstnärsbasen är ett viktigt instrument för att nå ut så brett som möjligt med utlysningar av gestaltningsuppdrag. Konstnärsbasen har rönt stort intresse från andra regioner i Sverige som uttryckt önskemål att nyttja redskapet. Dock är delningen av databasen problematisk ur ett juridiskt perspektiv.

Tabell 7: Intäkter och kostnader 2015-2018, konstverksamheten

	Budget	Budget	Plan	Plan
	2015	2016	2017	2018
	tkr	tkr	mnkr	mnkr
Intäkter	4 045	8 055	7,9	8,5
Landstingsbidrag	3 645	6 045	7	8
Övriga intäkter	500	2 010	0,9	0,5
Kostnader	4 045	8 055	7,9	8,5
Resultat	0	0	0	0

Landstingsbidraget till förvaltningens hantering av befintlig konst och konstnärlig gestaltning uppgår till 6 mnkr vilket motsvarar en ökning med 2,4 mnkr i förhållande till budget föregående år. Ökningen omfattar även det vidgade uppdraget om konst i eftersatta miljöer.

3.8 Kultur i vården

Stockholms läns landstings kulturförvaltning ska utvecklas till att bli ett ledande kompetens centrum för kultur i vård och äldreomsorg. I uppdraget ligger att långsiktigt integrera konst och kulturaktiviteter i olika vårdverksamheter och i samverkan med dem. Prioriterade vårdområden är geriatrik, psykiatri, palliativ vård och barnsjukvård.

Under hösten 2015 inleddes en förstudie med syftet att konkretisera och diskutera vad ett kompetenscentrum kan vara. En förstudie har inletts som omfattar en kartläggning av pågående aktiviteter på området och som ska följas av en serie workshops där forskare, konstnärer samt representanter för vården respektive patientföreningar medverkar. Arbetet sker i samverkan med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Ett färdigt förslag om hur ett kompetenscentrum kan utformas och organiseras ska presenteras för kulturnämnden under våren 2016.

De länskulturfunktioner som landstinget är huvudman för – inom områdena bibliotek, kulturarv, hemslojd, musik, dans och film – ska även prioritera verksamhet inom vård och äldreomsorg i länet i samarbete med kulturförvaltningen.

Anslaget för Kultur i vården finansierar eller medfinansierar kulturutövares framträdanden inom vården och äldreomsorgen. Det särskilda projektstödet Kultur i vården ges till projekt av mer omfattande och långsiktig pedagogisk karaktär som riktas till barn och unga på

barnsjukhusen eller äldre som vistas inom landstingets vårdinstitutioner. Under 2016 ökar landstingets medfinansiering av vissa framträdanden av workshopskaraktär på vårdinstitutioner som inte drivs i landstingets regi från 50 procent till 70 procent av kostnaden.

Därutöver har kulturnämnden under den senaste 2-års perioden finansierat sajten kulturellahjarnan.se som syftar till att synliggöra den medicinska forskningen om sambanden mellan kultur och hälsa.

Under 2015 har verksamheten fortsatt att utvecklas med pilotprojekt som bedrivits i samarbete med Danderyds sjukhus smärtrehabiliteringsklinik – kultur på recept och Transmedia (se avsnitt 4.3.12). Förutom ovanstående omfattar anslaget Kultur i vården ersättning till STIM, "Film i vården" samt viss finansiering av forskning inom kultur och hälsa.

STIM har från 2014-01-01 sagt upp det befintliga avtalet gällande musik som framförs i landstingets regi. Inget nytt avtal har tecknats ännu.

Landstingsfullmäktige har omfördelat 3,8 mnkr till hälso- och sjukvårdsnämnden i syfte att stärka spridningen och kunskapen om kulturens positiva effekter för vården.

Tabell 8: Intäkter och kostnader 2015-2018, Kultur i vården

	Budget 2015 Tkr	Budget 2016 tkr	Plan 2017 mnkr	Plan 2018 mnkr
Intäkter	17 040	15 665	16,2	16,2
Landstingsbidrag	15 140	14 240	14,2	14,2
Övriga intäkter	1 900	1 425	2	2
Kostnader	16 565	15 190	15,7	15,7
Resultat	475	475	0,5	0,5

Landstingsbidraget till Kultur i vården uppgår till 14,2 mnkr för 2016 vilket är en minskning med 900 tkr i förhållande till budget 2015 och en följd av den ovan nämnda omfördelningen till HSF.

3.9 Förvaltningskontor och gemensamma kostnader

Inom verksamhetsområdet återfinns kostnader för förvaltningskontorets personal, driftkostnader för kontoret samt förtroendevalda.

Landstingsbidraget till Förvaltningskontor och gemensamma kostnader uppgår till 31,6 mnkr vilket är en ökning med 1,6 mnkr i förhållande till budget 2015, vilket även omfattar ovan nämnda omfördelning av kostnaderna för f d Medicinhistoriska museets samlingar.

Tabell 9: Intäkter och kostnader 2015-2018, Förvaltningskontor och gemensamma kostnader

	Budget 2015 tkr	Budget 2016 tkr	Plan 2017 mnkr	Plan 2018 mnkr
Intäkter	30 118	31 620	33,3	34,9
Landstingsbidrag	30 018	31 620	33,2	34,8
Övriga intäkter	100	0	0,1	0,1
Kostnader	30 593	32 095	33,8	39,9
Resultat	-475	-475	-0,5	-5

3.10 Disponibla medel

Genom det disponibla utrymmet för senare fördelning kan kulturnämnden ta ställning till behov som uppkommer under pågående budgetår utan krav på omedelbara omprioriteringar.

Nämndens disponibla utrymme för senare fördelning budgeteras 2016 till 530 tkr vilket är detsamma som budget 2015.

Tabell 10: Intäkter och kostnader 2015-2018, Disponibla medel

	Budget 2015 tkr	Budget 2016 tkr	Plan 2017 mnkr	Plan 2018 mnkr
Intäkter	530	530	0,5	0,5
Landstingsbidrag	530	530	0,5	0,5
Kostnader	530	530	0,5	0,5
Resultat	0	0	0	0

3.11 Verksamhetsförändringar

Som redan nämnts har kulturförvaltningen givits flera nya uppdrag. Bidragsöversynen, utredningen om länskulturfunktionerna som nämns i avsnitt 2.3 och kompetenscentrum kultur och hälsa kan komma att få konsekvenser för verksamhetens organisering.

4. Verksamhetsstödande arbete

4.1 Miljö

Landstingsfullmäktige har beslutat om ett miljöpolitiskt handlingsprogram som gäller samtliga bolag och förvaltningar.

Landstingets förvaltningar och bolag utarbetar miljöavsnitt i respektive budget för 2016 utifrån de förutsättningar som framgår av landstingets beslut om budget 2016 - 2019. Inom miljöområdet innebär det att samtliga nämnder och styrelser arbetar för att uppfylla målen i det miljöpolitiska programmet, Miljöutmaning 2016. År 2016 är miljöprogrammets sista år, då arbetet med att nå målen slutförs.

Kulturförvaltningen är certifierad enligt ISO 14001 och ingår i det nya gemensamma miljöledningssystemet samt följer landstingets miljöprogram Miljöutmaning 2016 och gällande miljölagstiftning. Miljöarbetet fortlöper planenligt.

Kulturnämndens lokala miljömål är baserade på de lokala miljöaspekterna och är:

- Miljökrav vid beställning av konstnärlig gestaltning.

Alla konstnärer ska vid inlämnande av skissuppdrag eller förslag till konstnärliga gestaltningar redovisa materialanvändning och hantering av miljöfarliga ämnen enligt allmänna bestämmelser.

Alla konstkonsulter som anlitas ska gå grundläggande miljöutbildning med inriktning på landstingets miljöarbete. Kulturförvaltningen har under våren 2015 slutfört en upphandling av tio nya konstkonsulter som kommer att genomgå miljöutbildning.

Alla konstnärer som får gestaltungsuppdrag förbinder sig i avtalet att använda så miljöanpassat material som möjligt och att hantera farliga ämnen och restprodukter enligt gällande bestämmelser. Kemikalier som

finns i landstingets utfasningslista för kemikalier, SLLs utfasningslista för miljö och hälsofarliga kemikalier 2012-2016, får inte användas.

- Miljökrav vid ekonomiska stöd

Mottagare av stöd på 500 tkr eller mer ska arbeta aktivt med miljöfrågorna och ska till sin ansökan om stöd bifoga miljöplan som fastställts av organisationens styrelse samt besvara förvaltningens checklista för miljöarbete.

Mottagare av stöd på 7 mnkr eller mer ska från 2015 vara miljöcertifierade enligt ISO14001 eller EMAS.

Kulturförvaltningens miljöarbete ryms inom budgetram.

4.2 Socialt ansvarstagande

4.2.1 Likvärdig behandling av alla invånare

Jämlikhet och jämställdhet

Landstingets certifierade jämlikhets- och jämställdhetsutbildning är obligatorisk för kulturförvaltningens chefer och samtliga anställda erbjuds utbildningen. Den webbaserade HBT-utbildningen är obligatorisk för all personal.

Nationella minoriteter och minoritetsspråk

Kulturnämnden har inte något separat stöd för organisationer som är knutna till nationella minoriteter. I Verksamhetsstödet till regional kulturverksamhet som kulturnämnden årligen fördelar har förvaltningen vägt in att vissa verksamheter drivs av och för nationella minoriteter enligt riksdagens beslut. Det gäller Stiftelsen judiska museet i Stockholm, Sameföreningen i Stockholm samt Finlandsinstitutet i Sverige. Företrädare för romer och tornedalingar har inte sökt verksamhetsstöd. Kulturstöd för aktiviteter av/med/för judiska, samiska, finska och romska grupperna har beviljats av kulturnämnden. Frågan om stöd till de nationella minoriteterna kommer att uppmärksammas i samband med översynen av bidragsreglerna för föreningsstödet.

I enlighet med landstingets riktlinjer erbjuder kulturförvaltningen finskspråkig information om kulturnämndens verksamhet.

4.2.2 Delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Det är angeläget att Kulturnämnden kan leva upp till landstingsfullmäktiges intentioner om ett kulturliv som är tillgängligt för alla.

För nämndens kulturstödsverksamhet handlar det i första hand om att harmonisera krav på tillgänglighet med statens tillgänglighetsmål. Regionala kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha handlingsplaner för ökad tillgänglighet och ha åtgärdat enkelt avhjälpna fel senast 2016. Vidare ska regionala kulturinstitutioner som får statsbidrag senast 2016 ha webbplatser och e-tjänster som är utformade så att de kan nyttjas av alla tänkbara användare oavsett funktionsförmåga.

I andra hand handlar det om ifall det är möjligt och lämpligt att införa motsvarande krav på mottagare av stöd inom det fristående kulturlivet. Majoriteten av de kulturorganisationer som kulturnämnden stöder är inte s.k. institutioner utan hör hemma bland de fristående kulturorganisationerna där de statliga reglerna bygger på att det ska göras en individuell bedömning om det är skäligt att ställa krav på tillgängligheten. Förvaltningen avser att under 2016 fördjupa sig i förutsättningarna för stödmottagare att öka tillgängligheten.

4.3 Säkra processer

4.3.1 Informationssäkerhet

Kulturförvaltningen arbetar med informationssäkerhet utifrån landstingets fastställda riktlinjer.

4.3.2 Informationsförvaltning

Landstinget ska samlat gå över till en verksamhetsbaserad informationsredovisning (VIR). Arbetet har påbörjats för kulturförvaltningens del och ska vara klart 2018.

I VIR redovisas handlingar/information i de arbetsprocesser där de har uppkommit. Redovisningen beskriver informationens hela livscykel, från det att den skapas till dess att den tas om hand för arkivering eller gallras, istället för att som tidigare bara redovisa den information som slutarkiverats. VIR överensstämmer med den beskrivning av landstingets verksamhet som finns i reglemente, verksamhetsplaner, budgetdokument och bokslut. I och med VIR får myndigheterna inom Stockholms läns landsting ett gemensamt sätt att beskriva sin verksamhet och sin information. Modellen används redan inom statliga myndigheter och inom Stockholms stad.

4.4 Nämnd/styrelse som arbetsgivare

Förvaltningen ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare som kan rekrytera, utveckla och behålla medarbetare.

4.4.1 Målområden

Stolta medarbetare

Mål	Indikator	Utfall 2014	Mål 2016
Stolta Medarbetare	AKA- index medarbetarenkät	78	79

För att uppnå landstingets övergripande mål bedriver förvaltningen ett systematiskt förbättringsarbete utifrån de grundläggande principerna i landstingets personalpolicy. Likvärdiga möjligheter för män och kvinnor ska vara en självklarhet för arbetstagare inom förvaltningen.

- Förvaltningens medarbetare deltar i medarbetarprogrammet som har sin utgångspunkt i SLL:s personalpolicy, SLL:s rollbeskrivning för medarbetare samt ingående delar i AKA index.

Chef- och ledarskap

Mål	Indikator	Utfall 2014	Mål 2016
Chef- och ledarskap	Ledningsindex medarbetarenkät	68	74

Bra chefer och ledare skapar förutsättningar för ett bra arbetsklimat och en styrning som överensstämmer med landstingets mål. En viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare i dag och för framtiden är att chefer inom förvaltningen har den kompetens som behövs för att driva och genomföra ett förändringsarbete.

- Förvaltningens chefer deltar i chefs- och ledarutvecklingsprogrammet som har sin utgångspunkt i SLL:s personalpolicy, SLL:s ledarkriterier, SLL:s rollbeskrivning för chefer och AKA index i medarbetarenkäten.
- Förvaltningens chefer erbjuds vid behov individuella chefscoachningsprogram.
- Förvaltningens chefer erbjuds att delta i mentor/adeptprogram.
- Förvaltningens chefer erbjuds att genomgå UGL. (utveckling, grupp, ledare)

4.4.2 Kompetensförsörjning och utbildning

Kulturadministration utgör en liten arbetsmarknad och därför är de tjänster som förekommer på kulturförvaltningen mycket attraktiva för personer med konstnärlig eller kulturadministrativ utbildning.

4.4.3 Jämställdhet och mångfald – Likvärdiga villkor och möjligheter

Jämställdhet och mångfald är ett prioriterat område. Förvaltningen ska bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt förebygga och motverka all form av diskriminering och kränkande särbehandling. Arbetet med jämställdhet och mångfald sker enligt framtagen jämställdhets och mångfaldsplan 2015-2017.

Förvaltningen ska vara en inkluderande arbetsgivare och öka möjligheterna för att anställa personer med funktionsnedsättning genom att inventera, identifiera och besätta platser inom avdelningarna.

SLL:s certifierade jämlikhets- och jämställdhetsutbildning är obligatorisk för chefer och handläggare erbjuds att gå kursen. Chefer och medarbetare skall genomföra landstingets webbaserade utbildningar inom mångfaldsområdet. Chefer vid förvaltningen erbjuds även att gå utbildning i lönesättning och löneöversyn så att osakliga löneskillnader elimineras.

Förvaltningens rekryteringsprocess kvalitetssäkras utifrån ett mångfaldsperspektiv.

4.4.4 Hälsofrämjande arbetsmiljö

Genom långsiktiga satsningar med fokus på friskfaktorer ska förvaltningens arbetsmiljöarbete bidra till att förebygga arbetsrelaterad ohälsa och sjukfrånvaro. Förvaltningen genomför systematiska arbetsmiljöronder avseende den fysiska arbetsmiljön enligt framtagen process och årliga medarbetarenkäter som syftar till att utveckla den psykosociala arbetsmiljön. Sjukfrånvaron och dess orsaker följs upp tertialvis, den arbetslivsinriktade rehabiliteringen vidareutvecklas.

Vidare fortsätter förvaltningen med arbetet att utveckla former för att undersöka och utveckla IT- arbetsmiljön.

5. Ekonomi

5.1 Ekonomiskt utgångsläge

Enligt landstingsfullmäktiges beslut om budget 2016 uppgår kulturnämndens landstingsbidrag till 443,8 mnkr. Det innebär en ökning

med 14,2 mnkr jämfört med 2015 års budget. Den totala omsättningen är budgeterad till 493,9 mnkr.

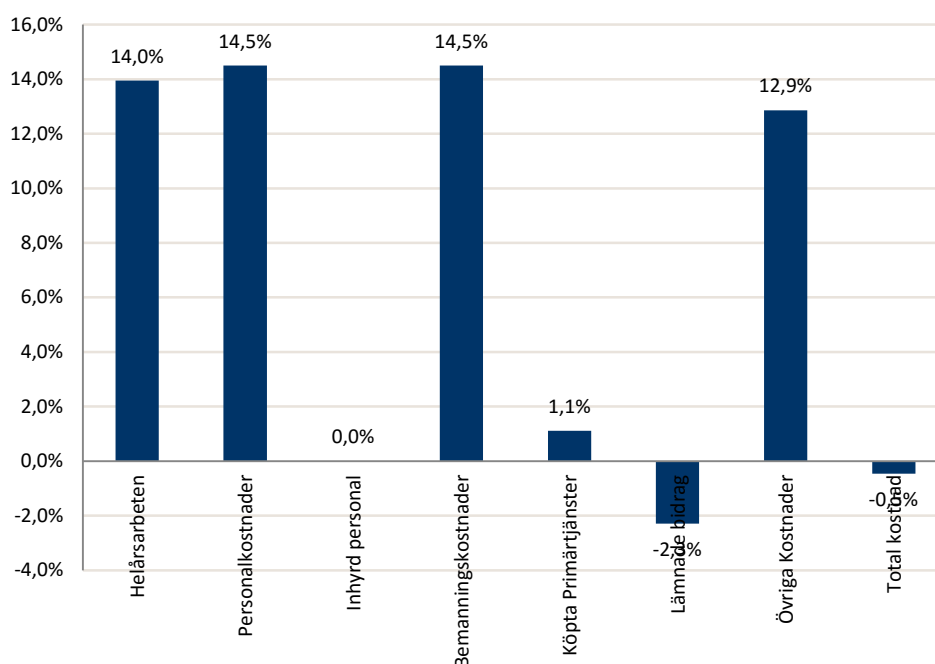
5.2 Nyckelfaktorer som påverkar ekonomin

Förutom den övergripande samordnande och strategiska rollen, består kulturnämndens ekonomiska åtaganden av fördelning av bidrag till fristående aktörer inom länets kulturliv, föreningsliv och folkbildning.

5.3 Antaganden i budgetunderlaget

För helåret 2016 budgeteras ett nollresultat i enlighet med landstingsfullmäktiges resultatkrav. Diagrammet nedan visar på kostnadsförändringar mellan budget 2015 och budget för 2016. Antalet helårsarbeten ökar med 14 procent och personalkostnaderna med 14,5 procent- se avsnitt *Personal* om extern finansiering. Totalt sett minskar kostnaderna med 0,5 procent.

Förändring mellan BU15 och BU16

5.4 Resultatbudget

Den totala omsättningens minskning jämfört med 2015 års budget beror huvudsakligen på den enligt avtal sänkta nivån på näringsbidraget till Stockholms konserthus. Verksamhetens totala intäkter och kostnader minskar med ca 0,5 procent jämfört med budget 2015.

Förändringen i budget 2016 jämfört med utfallet för 2014 beror huvudsakligen på det ökade landstingsbidraget samt på ökade intäkter och kostnader för det ovannämnda näringsbidraget till konserthuset.

Resultaträkning Mkr	BU1612 (Controller)	BU1512 (Controller)	AC1412 (Controller)	Förändring BU16/BU15	Förändring BU16/AC14
Sålda primärtjänster	2	2	2		5,6%
Statsbidrag	10	10	12		-12,1%
Landstingsbidrag	444	430	413	3,3%	7,4%
Övriga intäkter	38	55	3	-30,8%	1257,1%
S:a Verksamhetens intäkter	494	497	429	-0,5%	15,0%
- Varav internt SLL	481	482	414	-0,2%	16,1%
Personalkostnader	-38	-33	-33	14,5%	13,8%
Köpta primärtjänster	-9	-9	-8	1,1%	8,3%
Hyseskostnader	-7	-7	-6	8,8%	21,3%
Inhyrd personal	0	0	0		
Övriga kostnader	-439	-447	-382	-1,8%	15,1%
S:a Verksamhetens kostnader	-493	-496	-429	-0,5%	14,9%
- Varav internt SLL	-11	-10	-10	5,0%	1,0%
Avskrivningar	-1	-1	-1		
Finansnetto	0	0	0	-100,0%	-100,0%
Årets Resultat	0	0	0	-149,0%	-75,0%

Personal

Personalkostnaderna beräknas öka med ca 14 procent 2016 jämfört med bokslut 2014. Ökningarna beror till stor del på projektanställningar inom det av EU finansierade projektet RIBS och konsekvenserna av NKS-arbetet inom konstverksamheten som bekostas av intäkter från NKS och LSF.

Antal helårsarbeten 2016 budgeteras till 49, vilket är en ökning med 6 helårsarbeten jämfört med budget 2015.

FÖRÄNDRING AV ANTAL HELÅRSARBETEN (närvaro- och frånvarotid exkl extratid)	BU 2015	BU 2016	BU 2017	BU 2018	BU 2019
Totalt antal helårsarbeten	43	49	46	45	45

5.5 Balansbudget

Balansräkning Mkr	BU1612 (Lokalt ek.syst.)	BU1512 (Lokalt ek.syst.)	AC1412 (Controller)	Förändring BU16/BU15	Förändring BU16/AC14
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	2	2	2	17,6%	-0,5%
Omsättningstillgångar	30	29	38	3,4%	-20,4%
- varav kassa bank	25	25	31		-19,1%
SUMMA TILLGÅNGAR	32	31	40	4,2%	-19,4%
EGET KAPITAL					
Eget kapital	0	0	0		
- varav årets resultat	0	0	-1		-100,0%
Avsättningar (samt ev. Minoritetsintresse)	0	0	0		
SKULDER					
Långfristiga skulder	0	0	0		
Kortfristiga skulder	25	31	41	-19,4%	-38,3%
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	25	31	41	-19,3%	-38,2%

I balansräkningen budgeteras inga större förändringar för 2016 jämfört med budget 2015.

5.6 Investeringar

I budgetunderlaget för 2016 samt plan för 2017- 2020 beräknas förvaltningen investera i datorer, servrar samt filmutrustning för ca 0,3-0,5 mnkr årligen för att säkerställa driften.

Investeringar Mkr	BU 2015	BU 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Maskiner / Inventarier / IT	0,3	0,4	0,3	0,3	0,5	0,4
Totalt investeringar	0,3	0,4	0,3	0,3	0,5	0,4

5.7 Möjligheter och risker

Kostnaden för interkommunal ersättning till folkhögskoleutbildning kan komma att bli högre än budgeterat. Den slutliga kostnaden för interkommunal ersättning för folkhögskoleutbildning är under året osäker och kan avläsas först efter 2016 års bokslut.

Risikfaktorer	Förklarande kommentar, skattade belopp	BU 2016 Mkr	Plan 2017 Mkr	Plan 2018 Mkr	Plan 2019 Mkr
Interkommunal ersättning till folkhögskolor	Sökt ersättning kan bli större än budgeterat för perioden	14,1	14,1	14,1	14,1

6. Övrigt

Denna budget för 2016 och planår 2017-2019 har nämndbehandlats 2015-10-21.

2015-10-21

Gunnel Orselius-Dahl
Ordförande kulturnämnden